C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-720/25 Judecătoria Edineț, sediul Briceni

Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

15 decembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În completul compus din:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul administrației instituției Penitenciare nr.2 Lipcani declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din data de 23 aprilie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Grușețchii Constantin** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

a c o n s t a t a t :

La data de 21 ianuarie 2025, în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată plîngerea condamnatului Grușețchii Constantin împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din data de 23 aprilie 2025, s-a admis plângerea petiționarului Grușețchii Constantin împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, cu încasarea despăgubirilor în valoarea bănească. S-a constatat faptul că, petiționarul Grușețchii

Constantin a fost deținut în perioada 02.04.2024-15.04.2024, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 13 (treisprezece) zile, în calitate de condamnat. S-a constatat faptul că, petiționarului Grușețchii Constantin a fost deținut în perioada 15.04.2024-25.02.2025, în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 316 (trei sute șaisprezece) zile, în calitate de condamnat. În condițiile art. 473/4 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a acordat în calitate de despăgubire lui Grușețchii Constantin, suma de bani în mărime de 8225 (opt mii două sute douăzeci și cinci) lei, și anume, a câte 0,5 unități convenționale pentru 329 (trei sute două zeci și nouă) zile, în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM. Încheierea privind încasarea mijloacelor bănești urmând a se executa în Condițiile Codului de Executare.

Împotriva încheierii indicate a declarat recurs administrația Penitenciarului nr.2 Lipcani, solicitând casarea încheierii ca fiind neîntemeiată, cu respingerea plângerii condamnatului ca tardivă pe perioada deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți și ca neîntemeiată-în penitenciarul nr.2 Lipcani, or, în Raportul de evaluare a condițiilor de detenție, prezentat în cadrul ședinței de judecată, au fost prezentate probele, inclusiv și planșeta fotografică, care cu certitudine dovedesc că, condamnatului Grușețchii Constantin în Penitenciarul nr.2 Lipcani i-au fost acordate condițiile minime necesare de detenție.

Conform prevederilor art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, până la data examinării cauzei, nu a parvenit.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, cererea de recurs urmează a fi respinsă ca nefondată, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează că, judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Grușețchii Constantin împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și

în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CtEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Astfel, Colegiul penal conclude că, judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a admis plângerea acestuia și a constatat deținerea lui Grușețchii Constantin în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO, în perioada 02.04.2024-15.04.2024, în Penitenciarul nr. 11 Bălți și în perioada 15.04.2024-25.02.2025, în Penitenciarul nr. 2 Lipcani.

Potrivit plângerii înaintate, Grușețchii Constantin susține că, s-a deținut :

-în Penitenciarul nr. 11 Bălți s-a deținut în condiții inumane de detenție, și anume: supraaglomerare, nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m2 ; celula populată cu diferite insecte; lipsa mobilierului pentru păstrarea hainelor; apa potabilă de calitatea rea; lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor; asistența medicală necalitativă; hrana necalitativă.

- în Penitenciarul nr. 2 Lipcani s-a deținut în condiții inumane și degradante, și anume: supraaglomerare, nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m^2 ; celula populată cu diferite insecte; lipsa 9 mobilierului pentru păstrarea hainelor; apa potabilă de calitatea rea; lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor.

Potrivit raportului prezentat de administrația penitenciarului, instanța de judecată judicios a constatat că condamnatul Grușețchii Constantin s-a deținut în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în sectorul de detenție semiînchis, în celula nr. 26, suprafața totală a celulei fiind de 67,8 m^2 , în celulă fiind deținuți 36 condamnați, nefiind, respectată norma spațiului locativ.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Grușețchii Constantin în instituția penitenciară supra menționată în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în instituțiile penitenciare vizate prin prisma celor invocate de către condamnatul Grușețchii Constantin a celor statuate în rapoartele prezentate de administrația penitenciarelor, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Grușețchii Constantin s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției printre care

ar fi: celule sunt populate cu insecte, lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor, motiv pentru care la caz judecătorul de instrucție temeinic a aplicat dispozițiile art.473^4 alin.(5) Cod de procedură penală, care în opinia Colegiului este una echitabilă.

Urmează a fi respins ca nejustificat argumentul instituției penitenciare în aspectul respingerii plângerii condamnatului Grușețchii Constantin, ca tardivă, or instanța de fond judicios, cu trimitere la faptul că art. art. 473^2, 473^3 şi art. 473^4 Cod procedură penală au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare la 01.01.2019 şi modificate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023, în vigoare la 22.08.2023, a constatat că, prevederile art. 473^2 alin. (5) Cod procedură penală au fost respectate pe deplin.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează că, cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea cererii de recurs, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul administrației instituției Penitenciare nr.2 Lipcani declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din data de 23 aprilie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Grușețchii Constantin** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari